

ქართული ხალხის ეროვნული ღმინასწავლი

ქართველი ხალხი დღეს აღნიშნავს თავის ეროვნულ დღესასწაულს — საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის არსებობის 37-ე წლისთავს. ამ დღეს იგი კიდევ ერთხელ საბაზის გრძნობით გადაავლებს თავის სახელოვან გამარჯვებათა მდგახს, რომელიც მშობლიური კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით განვლო ჩვენი მრავალწლიანი ქვეყნის ხალხთა მებრძოლებმა.

გასულ წელს საბჭოთა კავშირის ხალხებმა დიდი ზეობით აღნიშნეს მსოფლიოში პირველი სოციალისტური სახელმწიფოს მე-40 წლისთავი. შეჯამებს კომუნისტური მშენებლობის ყველა დარგში მოხერხებულ მსოფლიო-ისტორიული გამარჯვებანი. დიდმა ბრძოლებმა ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხს, მათ შორის ქართველ ხალხს, თავისუფალი, ბედნიერი და ნათელი ცხოვრება დაუწყველდა.

საქართველომ მთელი თავისი მრავალსაუკუნოვანი ისტორიული გზის მანძილზე ბევრი ტანჯვა და პირ-გარამი გადაიტანა. იგი ახლად დაიბადა 1921 წლის თებერვალში, როცა ქართველმა ხალხმა კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით, დიდი რუსი ხალხის დახმარებით დაამხო მენშევიკების — მსოფლიო იმპერალიზმის აგენტების — ბატონობა და დაამყარა საბჭოთა ხელისუფლება.

საბჭოთა წყობილება ქართველი ხალხის წინაშე ეკონომიკური და კულტურული აყვავების და უმრავლეს შემთხვევაში მშენებლობის მუშაობის საფუძვლად დაედგინა.

რევოლუციამდე საქართველოში მრეწველობა უბრალოდ მცირე რაოდენობაში იყო. პარტიის ლენინური პოლიტიკის პოლიტიკამ უმრავლესი საქართველოში, ისევე როგორც სხვა მოკავშირე რესპუბლიკებში, სოციალისტური ინდუსტრიის ზრდის უმაღლესი სწრაფი ტემპები, საბჭოთა ხელისუფლების ქვეშ რესპუბლიკებში აშენდა ათასზე მეტი ახალი მსხვილი საწარმო, რომლებიც ალტურებით არიან მოწყობილი ტექნიკით. 1913 წელს მრეწველობის მრეწველობის ხარისხი პროდუქციის მიხედვით არაა რესპუბლიკაში 30-ჯერ და მეტად გაიზარდა. ელექტროენერჯის გამოშვებებმა სულ მცირე 120-ჯერ გაიზარდა.

საქართველოს სიამაყეს წარმოადგენს ობიექტური ფაქტები, რომლებიც აჩვენებენ საქართველოს სტალინის სახელობის მეტალურგიული ქარხანის და ახლადგანდასასრულებს ქარხანის რესტავრაციას, რომელიც 26 კომისიის სახელით დასამთავრებელია. საქართველოს ქარხანის მშენებლობის მუშაობის ქარხნები ქუთაისში, ბათუმის ქარხნების კომბინატი გორში, ხრამის, სოხუმის, ტყეხელის, ჩოხატაბის და სხვა პირობითი რესტავრაციები.

მთხედვად იმისა, რომ ჩვენი მეტალურგიული მრეწველობა ჯერ კიდევ ახალგაზრდაა, საქართველო ერთ სულ მოსახლეზე თუჯის გადამამუშავების უფროსი უსწრებს ისეთ ინდუსტრიულ ქვეყნებს, როგორც არიან იაპონია და იტალია, ჩვენ გადამამუშავებულ მრეწველობის მიხედვით, ვიდრე შვეიცარია, ნორვეგია და თურქეთი ერთად. საქართველო იძლევა მეტ მანქანებს, ვიდრე სამხრეთ აფრიკის კავშირი, განა (თურქის ნაბირი), ყოფილი საფრანგეთის მაროკო, კონგო, მექსიკა, იაპონია, ამერიკის შეერთებული შტატები ერთად.

ფართო განვითარება პოვა ქვეყნის მრეწველობაში. საბჭოთა ხელისუფლების წლებში აშენდა 60-ზე მეტი ჩაის ფაბრიკა, საკონსერვო, ლინის გადამამუშავებელი, შაქრის, ეთერზეთის ქარხნები და მთელი რიგი სხვა საწარმოები, რომლებიც მაღალხარისხიანი პროდუქციით ამარაგებენ მთელი საბჭოთა კავშირის მოსახლეობასა და მრეწველობას.

საქართველოს სახალხო მეურნეობის ყოველმხრივი განვითარებას და ეროვნული კულტურის აყვავებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს უკანასკნელ ხანს განხორციელებულ ღონისძიებებს. მოკავშირე რესპუბლიკების უფლებებითა უმრავლესი გაფართოების დარგში. მრეწველობისა და მშენებლობის მართვის ორგანიზაციის შემდგომი სრულყოფა საშუალებას გაძლევს უკეთ გაითვალისწინოთ გეოგრაფიული და ეკონომიკური პირობები, ეროვნული თავისებურებანი, სწრაფად და სწორად გადაწყვიტოთ მეურნეობის კომპლექსური განვითარების საკითხები.

ახორციელებენ რა სკკ XX ყრილობის გადაწყვეტილებებს, საქართველოს მშრომელი ობრძედი კომუნისტური მშენებლობის დიდი გეგმების განხორციელებისათვის. განსაკუთრებული ყურადღებას უნდა მიაქციოს

ბ. დ. ჯავახიშვილი, საქართველოს სსრ მინისტრთა სამხმ. თავმჯდომარე.

რადღაც იქცევა ენერგეტიკული ბაზის, როგორც ეკონომიკის ყველა დარგის მშენებლობის აუცილებელი პირობის განვითარებას. ჩვენს რესპუბლიკაში იაფი ელექტროენერჯის გამოშვებების განსახლებული რესურსებია. უახლოეს ორ-სამ წელში დასრულდება საეკონომიკური უნდა გადავიყვანოთ გეგმათი პირველი, ლაჯანურის და ხრამის მეორე პირობითი ელექტროსადგურები. მშენებლობაში გვიხმობს ათწლეულის განმავლობაში მთელი რიგი მძლავრი პირობითი ელექტროსადგურების მშენებლობა, მაგალითად, ჩოხისა და გნაგურზე. დიდი პერსპექტივებია ქობულთის მრეწველობის განვითარებისთვისაც.

უკანასკნელ წლებში ჩვენი შეიქმნა ხელსაწყოთმშენებლობის, ელექტროტექნიკური აპარატურისა და ავტომატიკის საშუალებათა ახალი საწარმოები. თბილისში გასულ წელს უფრო გამოშვებულ იქნა პირველი სამაგისტრო ელექტრომაგალი, რაც ელექტრომაგალიმშენებელი ქარხნის ინჟინერ-ტექნიკოსთა და მუშათა დიდ გამარჯვებულ უნდა ჩითვალდეს.

სულ უფრო ვითარდება მარგალიტის მოპოვება ვითარების საბაზის, რომელიც ძირითადი ბაზაა მარგალიტის მდინარე საბჭოთა კავშირის მოთხოვნების დაკმაყოფილებისათვის და ამ მდინარის სახელოვანობის ქვეყნებში გაბანისთვის. დიდებულ ქვანახშირის მოპოვება ტყეხელის, ტყეხიჩელისა და ახალციხის ქვანახშირის საბადოებში, მიმდინარეობს მხალხის მართვის მძლავრი საბადოების დასამუშავებლად.

სკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა სამხმ. მიიღეს დადგენილება ახორბაიჯანთან — ყარაღაილთან თბილისისათვის გაზის მიწოდების შესახებ. წელს დაიწყება და 1959 წლისათვის ახორბაიჯანთან დასაწყობდება სამაგისტრო გაზსადენის მშენებლობა, რომელიც გაზს მიამართავს თბილისსა და რუსეთს. ახალი შეიქმნება ყველა პირობითი მრეწველობის მუშაობის გასაუმჯობესებლად, დედაქალაქის მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მოთხოვნებთან დასაქმავებულიად.

წელს რესპუბლიკის ჩაის ჰლანტაქციის მიმდებარე ხანს სასაფლაო და საკრეფო მანქანები, რომლებსაც თბილისის 26 კომისიის სახელით დასამთავრებელია. საქართველოს მინისტრთა სამხმ. ურთის მანქანათმშენებელი ქარხანა უშვებს. ეს მანქანები საგრძობლად გააუმჯობესებენ შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაციას.

საქართველო ახლა საბჭოთა კავშირის აწვდის სსრ კავშირში წარმოებული ჩაის 97 პროცენტს და ამ პროდუქციამ ჩვენი ქვეყნის მოთხოვნების 60 პროცენტს აკმაყოფილებს. საქართველოს მეჩინებმა ვალდებულება იქსრეს წელს მოკრთობ 127 ათას ტონა ხაჩისხევაში. ჩაის ფოთილი, რაც გასულ წელს მოკრეფილს 19 ათას ტონით გადასარბებს. ჩვენი რესპუბლიკის სხვადასხვა მუშაობის მიუხედავად მზურგაღებ გამოემართონ სკკ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა სამხმ. მიმართვის სოფლის მეურნეობის მუშაობისათვის. ამჟამად მუშავდება ჩაის წარმოების შემდგომი მეკეთრი გადამამუშავების პერსპექტივები იმ გარეუბრით, რომ უახლოეს ათ წელში დასრულდება მაგისტრალური დაგეგმავილი ჩვენი ქვეყნის მოთხოვნებისა და ღონისძიებისათვის.

გაფორმისწინებულა აგრეთვე უახლოეს ათ წელში ვითარდება გადამამუშავების ენაბრის ფაბრიკა და 1965 წლისათვის იგი 120 ათას ჰექტარამდე ავიყვანოთ. თუმცა საქართველო სოფლის მეურნეობის მხრივ ტექნიკური კულტურების ქვეყნად ითვლება, მაგრამ ჩვენს წინაშე დგას სერიოზული ამოცანები მეცხოველეობის პროდუქტიულობის ამაღლების დარგშიც.

ამას წინათ შემდგომი სოფლის მეურნეობის მუშაობა რესპუბლიკურმა თათბირმა განიხილა და შეჯამა გასული წლის სამეურნეო შედეგები და დასახარებითი ღონისძიებანი 1958 წლისათვის. კოლმეურნი გლეხობამ და საბჭოთა მეურნეობის მუშაობა გააჩაღეს სოციალისტური შეჯობიბა ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის უხვი მოსავლის მიღებისათვის. უახლოეს წლებში მეცხოველეობის

პროდუქციის შესაძენივად გადამამუშავებისათვის.

საქართველოს კომპარტიის XVIII ყრილობამ, რომელიც ამაწინათ გაიმართა, შეჯამა სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ყველა უბანზე გაწეული მუშაობის შედეგები, დასახა ახალი გარდასაზრდი ღონისძიებანი რესპუბლიკის მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და კულტურის მძლავრი აღმავლობისათვის. ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელება ხელს შეწყობს ჩვენი რესპუბლიკის წინსვლასა და აყვავებას.

საქართველო ძველი კულტურის ქვეყანაა, რომელსაც სახელოვანი ტრადიციები და მრავალსაუკუნოვანი ისტორია აქვს. მაგრამ უფრო ძველი საქართველოს ეკონომიკურ და ცემამ, რაც გამოწვეული იყო სახელმწიფოებრივი და სამეურნეო დაქუცმაცებულიობით, ატრაცელი მტრის მრავალი გამანადგურებელი შეპოვებით, დიდად შეაფერხა ქვეყნის კულტურული განვითარება. ქართველი ხალხის შემდგომი პოლიტიკური, ეკონომიკური და კულტურული განვითარებისათვის უფროდესი პროგრესული მნიშვნელობა ჰქონდა რუსეთთან შეერთებას.

მოწინავე რუსული კულტურის გავლენა შემდეგ კი რუსეთის პროლეტარატის რევოლუციური მოძრაობა წარმოადგინდა უდიდეს პროგრესულ ძალს ქართველი ხალხის ცხოვრებაში, მეფის თვითმპყრობელობის პირობებშიც კი რუსული და ქართული კულტურის პროგრესული მოძრაობის განუყოფელი და განუყოფელი ნაწილი გახდა.

60-80-იანი წლების ქართველი საზოგადო მოღვაწეების — ი. ჭავჭავაძის, ა. წერეთლის, ნ. წიკაბერიძის, გ. წერეთლისა და სხვების მსოფლმხედველობა ყოველდღიურად გამოჩინდა რუს რევოლუციონერი-დემოკრატების ბ. ბელოსის, ნ. ჩერნიშევსკის, ნ. ლობოკოვსკის, ა. გერცენის ძიებით.

რუსეთში რევოლუციური მოძრაობის უმუხლო რევოლუციონერ გასული საუკუნის 90-იან წლებში საქართველოში არსაბა პირველი მარქსისტული ორგანიზაციები. მისიდედნენ რა დიდი ლენინის მოძღვრებას, ამ წლებში დაიწყო თავიანთი რევოლუციური მოღვაწეობა ი. ბ. სტალინის, კ. ცეცელი, ა. წულუკიძის, მ. ცხაკაიძის, რომლებმაც დიდი მუშაობა გააჩაღეს საქართველოსა და ამიერკავკასიაში ლენინური-კრეული სოციალ-დემოკრატული ბოლშევიკური ორგანიზაციების შესაქმნელად.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ საქართველოში, ისევე როგორც მთელი სსრ კავშირში, ნაშრომი კულტურული რევოლუცია მოხდა. თუ ჯერ კიდევ ამ საუკუნის დასაწყისში საქართველოს მოსახლეობის 80 პროცენტი წერა-კითხვის უცოდინარი იყო, ახლა საბჭოთა საქართველო წერა-კითხვის მოლოცის მცოდნეობის რესპუბლიკაა. 4.500 დამწებთ, შეიღწილან და საშუალო სკოლაში, მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის, მოზრდილთა სკოლებში 704 ათასი კაცი სწავლობს.

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციამდე ჩვენ არც ერთი უმაღლესი სასწავლებელი არ გვეყავა. ახლა კი გვაქვს 19 უმაღლესი სასწავლებელი, სადა 40 ათასზე მეტი სტუდენტი სწავლობს. საქართველოში ყოველ ათას კაცზე მოდის 18 კაცი უმაღლესი განათლებით. ეს სამწახე-გარჯერ მეტია, ვიდრე საფრანგეთში და თოხჯერ მეტი, ვიდრე ინგლისში.

რესპუბლიკაში არის 128-ზე მეტი სამეცნიერო-საყვლევი დაწესებულება, რომლებშიც ნაყოფიერი მუშაობა ეწევა 6.800-ზე მეტი მეცნიერი მუშაკი. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია, რომელიც 1941 წელს შეიქმნა, რესპუბლიკაში მეცნიერული აზრის განვითარების შტაბ-წყაროადაგენს. სერიოზული ამოცანები დგას ფიზიკის, ელექტრონიკის, ავტომატიკისა და ტელემე-ქანიკის ინსტიტუტების, გამოთვლითი ცენტრის, ხელსაწყოთმშენებლობისა და საწარმოო პროცესების ავტომატიკის საშუალებათა სამეცნიერო-საყვლევი ინსტიტუტის და გასულ წელს შეიქმნა სსოფლო-სამეურნეო მეცნიერებათა აკადემიის კოლექტივების წინაშე.

საბჭოთა ხელისუფლების წლებში შექმნილი წარმატებები მაღალ რეზულტატს აჩვენებს ქვეყნის კულტურულ განვითარებაში. საქართველომ დასაძინა უდიდესი კულტურული ღონისძიებანი 1958 წლისათვის. კოლმეურნი გლეხობამ და საბჭოთა მეურნეობის მუშაობა გააჩაღეს სოციალისტური შეჯობიბა ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის უხვი მოსავლის მიღებისათვის. უახლოეს წლებში მეცხოველეობის

მალაზმადგერული ნაწარმოები,

რომლებიც კარგად არის ცნობილი მთელ ჩვენს ქვეყანაში. ამჟამად რესპუბლიკაში გაცხადებული, დაბაძული მზადება მიმდინარეობს ქართული ლიტერატურისა და ხელოვნების დეკლარაციის, რომელიც მოსკოვში გაიმართება მიმდინარე წლის 21 მარტს. დეკლარაციის უდიდესი დარჩა. მუქარებს, კომპრომიტორებს, მუსიკოსებს, მხატვრებს, მოცეკვავეებს და გრაფიკოსებს შეგნებულ აქვთ დიდი პასუხისმგებლობა — მოსკოვის მომხიბვლელ საზოგადოებრივ უჩვენო ჩვენს ლიტერატურისა და ხელოვნების საუკეთესო ნიმუშები.

საქართველოს მშრომლები ემზადებიან მეორე ღირსშესანიშნავი დღესასწაულისათვის. ეს არის ჩვენი დედაქალაქის, ქუდასა, მარამ მარად ახალგაზრდა თბილისის სახელოვანი ობოლი — მისი დაარსების 1.500 წლისთავი. თბილისი საბჭოთა კავშირისა და მსოფლიოს ერთ-ერთი უდიდესი ქალაქია. საბჭოთა ხელისუფლებამ მთლიანად უცვალა სახე ჩვენი დედაქალაქის, ახალი ელფერი მისცა, ახალი სივრცეები მიანიჭა მას.

ჩვენი რესპუბლიკის მშრომლებმა მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად სიხარულითა და ზეობით აღნიშნეს საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-სახლავო ფლოტის სახელოვანი მე-40 წლისთავი. თავის ერთეულ დღესასწაულს საქართველო ხალხი აღნიშნავს მაღალი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობის ვითარებაში, რაც გამოწვეულია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისათვის მზადებით.

დიდი და ისტორიულია ის წარმატებები, რომლებიც კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის ყოველდღიური მზარდი მშრომლობით ქართველმა ხალხმა მიიღო. მთავარი მნიშვნელობა აქვს მრავალწლიანი მუშაობის შედეგად მიღებულ წარმატებას.

ლიმითი ამჟამის კულტურისათვის თავმჯდომარეობისათვის.

გაზაფხული სალხინოში

ტბერის სასაფხუბო, კავკასიის ზღვირ მიწის ძირში, ფერდობზე შენგნული სალხინო, რომელიც ძველთაგანვე ცნობილია თავისი მომხიბვლელი ბუნებით, ახლა წყაროს წყლებით, სასაფხუბო-მშენებლობისათვის...

საბჭოთა ხელისუფლებამ განათლება და ქალაქის შექმნა მისი სოფლის. შორს ახალი ბუნებრივი რესურსები. ამჟამად აქ საშუალო სკოლა, სასაფხუბო-მშენებლობისათვის, მშენებლობისათვის, მშენებლობისათვის...

საქართველოს მშრომლები ემზადებიან მეორე ღირსშესანიშნავი დღესასწაულისათვის. ეს არის ჩვენი დედაქალაქის, ქუდასა, მარამ მარად ახალგაზრდა თბილისის სახელოვანი ობოლი — მისი დაარსების 1.500 წლისთავი. თბილისი საბჭოთა კავშირისა და მსოფლიოს ერთ-ერთი უდიდესი ქალაქია. საბჭოთა ხელისუფლებამ მთლიანად უცვალა სახე ჩვენი დედაქალაქის, ახალი ელფერი მისცა, ახალი სივრცეები მიანიჭა მას.

ჩვენი რესპუბლიკის მშრომლებმა მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად სიხარულითა და ზეობით აღნიშნეს საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-სახლავო ფლოტის სახელოვანი მე-40 წლისთავი. თავის ერთეულ დღესასწაულს საქართველო ხალხი აღნიშნავს მაღალი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობის ვითარებაში, რაც გამოწვეულია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისათვის მზადებით.

დომარე ვაღრინან თოქა და გვეცხობს ცოცხალი სახის კაფანდარა დედის. — მინდორია, — განაგრძობს ვაღრინა, — ჩვენი სოფლის ახალგაზრდა მწიგნობა მასწავლებელი და ორგანიზატორია. მის ჩიტვს ვერ მოასწრებს დღით აღგომას. წელს სამი ათასი კილოგრამზე მეტი ჩაის მწიგნობა ფლოტის მუსიკოსი. მარტო პრემიის სახით ხუთი ათასი მანეთი მიიღო, ხოლო ავანსად ნახევარი ტანა სი მინდი და სემი ათასმდე მანეთი.

— ასი ხომ არ მწიგნობა, მინდორია? — უბნება თავმჯდომარე მონუსესს. — მერე რა? — ბევრს ვერს, ფულსაც ბევრს ვიღებ, ჩემთვის ვმრთობ, სხვისთვის ხომ არა, — ამბობს სასაფხუბო-მშენებლობისათვის. სალხინოში ჩაის მოსავლიანობის ზრდაზე მტკიცებენ მწიგნობა მონუსესი: 1953 წელს კოლმეურნეობამ ჩაის მიიღო ერთნახევარი მილიონი მანეთი, გასულ წელს ორი მილიონი, ხოლო წელს ამ თანხამ ორ მილიონ ორას ათას მანეთს გადააბარა.

— ვედა ღარში წინ მივიწვი, მაგრამ ყველაზე მეტი წარმატება მეცხოველეობაში ვეძებს. — გვიხარია ამ თოქაში და ნათქვამის დასადასტურებლად საბჭოთა კულტურის მშენებლობისათვის. — ვანა შეიძლება სალხინოში ილაბარაკო და ოჯახში არ მოხსენიო, ძველი ბერძენების მიერ მრავალჯერს ძეხული ოჯახში, ხოლო უჯახში ილაბარაკო და

შაბეხი მშენებლობა

★ 1918 წლისათვის საქართველოში 200-მდე წერილი კულტურული საწარმო იყო. სამრეწველო პროდუქციის გამოშვებებმა ერთ სულ მოსახლეზე 18 მანეთს შეადგინდა. ახლა საქართველოს სს რესპუბლიკაში 1.800-ზე მეტი მსხვილი ფაბრიკა, ქარხანა და კომბინატი, ხოლო მსხვილ და წერილ საწარმოთა საერთო რაოდენობა 4.800-ს აღემატება. 1957 წელს ერთ სულ მოსახლეზე სამრეწველო პროდუქციის გამოშვებებმა შეადგინდა დაახლოებით 3.650 მანეთს.

★ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ საქართველოში შეიქმნა და განვითარდა მრეწველობის ახალი დარგები: ენერგეტიკული, სამთამადლო, ქვადენის, საფერო, ქიმიური, მეტალურგიული ჩარმშენებელი, მანქანათმშენებელი. აშენდა ახალი სოციალისტური ქალაქები: ტყვარჩელი, რუსთავი.

★ ომის შემდგომ წლებში რესპუბლიკაში აშენდა ისეთი დიდი სამრეწველო ობიექტები, როგორც არის ქუთაისის საავტომობილო, რუსთავის მეტალურგიული, თბილისის ელექტრომავალმშენებლობის ქარხნები, გორის ბამბულის კომბინატი, რუსთავის ცემენტისა და ალუმინის სასუქების ქარხნები.

★ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე საქართველოში 300 კლუბი და 120 ბიბლიოთეკა იყო. დღეს რესპუბლიკის ქალაქებსა და რაიონებში მუშაობს 1.600-ზე მეტი კლუბი, 8.000-მდე მასობრივი ბიბლიოთეკა, 20 თეატრი, 40 მუზეუმი.

ეს ხალხი — ხალხი მთავარი კაცის ტახტის, ხალხი მთავარი ნაჯი, რას დასტავიან ამჟამად მთავარი? — თქვენ უკვე იცნობთ ალბათ თბილისის ზღვა.

ხალხს თუ თქვა — რას არ იზამს ზღვაში გადამს დედამიწის, ზღვის ხელოვნად გადამოცანა.

ეს ძველი სიმღერა ზღვაგამოქობილი თბილისის ზღვაზე და მის შემქმნელი თბილისის ზღვაზე და მისი სახელობის მინდორი უფრო იყო სახე შეეცვალა ხალხის და მონათლვის შემთხვევის შედეგად ბოროტად ქცეოთა, ქარის სათარეში, ცხელი მზით გადატრუსული სამგობისათვის. წყალი სწორად ტრამბოებს. უწულობა არ გაახარა არც ხე, არც ხალხი. მაგრამ იო კომუნისტურმა პარტიამ წარმოაჩინა ხალხის უძველესი ძალა და მის ოცნებასაც უფრო შეახა. იგონის წყალი მოლოდინი ზღვად ჩაიყენა სამგობის დღში. ზღვამ კი ვაყოცხლა მთადამ, ზღვადვე ალოდინი მთბინიერ ელფერი ხალხურული მკვდარი ველზე, ნაჯი ხარკი გაახარა ვანი, შეეცვალა დედაქალაქის მავ.

ი ამაზე უთქვამს ხალხს: რაც მტრობას დაუტყვია, სუყარულს უშინებია.

სურათზე თბილისის ზღვა. ფოტო ვ. ვინმეზურცინა.

